
**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ
В ПЕРЕЯСЛАВІ**

**РЕГІОНАЛЬНІ КУЛЬТУРНІ,
МИСТЕЦЬКІ ТА ОСВІТНІ
ПРАКТИКИ**

**Матеріали XII Міжнародної
науково-практичної конференції**

23-24 квітня 2025 року

Переяслав – 2025

Редакційна колегія:

- Ігнатенко Н. В.** – кандидат педагогічних наук, професор, декан факультету мистецтва, менеджменту, педагогіки і психології Університету Григорія Сковороди в Переяславі;
- Мартинюк Т. В.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри-професор музичного мистецтва і методики навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;
- Мартинюк А. К.** – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри музичного мистецтва і методики навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;
- Малашевська І. А.** – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри музичного мистецтва і методики навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;
- Кожевнікова Л. В.** – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри музичного мистецтва і методики навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;
- Ткаченко О. М.** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри музичного мистецтва і методики навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;
- Захарченко А.В.** – старший викладач кафедри музичного мистецтва і методики навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі.

*Рекомендовано Вченою радою Університету Григорія Сковороди в Переяславі
(протокол № 11 від 24 березня 2025 р.)*

Регіональні культурні, мистецькі та освітні практики: матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції, м. Переяслав, 23 квітня 2025 року. Переяслав: Університет Григорія Сковороди в Переяславі. Переяслав (Київська обл.): Домбровська Я.М., 2025. 235 с. ISBN 978-617-8562-03-8

До збірника увійшли матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції «Регіональні культурні, мистецькі та освітні практики», яка відбулася 23 квітня 2025 року в Університеті Григорія Сковороди в Переяславі. Основна тематика представлених доповідей відповідає напрямам роботи конференції.

ЛЮ Чжигу, здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, ДЗ
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»

ЕСТЕТИЧНІ ОБРІЇ ВОКАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОГО САМОРОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ МИСТЕЦЬКОГО ПРОФІЛЮ

У статті доведено, що сучасні зміни соціокультурного простору вимагають від педагога-професіонала здатності до перманентного саморозвитку. Виявлено сутність вокально-педагогічного саморозвитку майбутніх викладачів мистецького профілю, висвітлено його естетичні засади і почуттєві основи, які включають естетичні цінності, експресію, естетичні переживання тощо. Саме засобами музичного мистецтва ефективно формуються творча уява та особиста експресія як здатність виразити себе.

Ключові слова: методологічні засади, естетичні цінності, музичне мистецтво, вокально-педагогічний саморозвиток, майбутні викладачі мистецького профілю, почуттєві основи

Сутність вокально-педагогічного саморозвитку майбутніх викладачів мистецького профілю ми формулюємо як «високоорганізовану, самопізнавальну та самопроектувальну діяльність щодо власної самореалізації як спеціаліста у сфері вокальної педагогіки, а також як цілеспрямований процес творчої самозміни власних духовних, морально-естетичних і музично-естетичних цінностей, вокально-педагогічних компетентностей і характерологічних особливостей задля досягнення акмеологічних вершин» [1, с. 61].

Оскільки методологічні засади досліджень у галузі мистецької педагогіки лежать у сфері філософії, зокрема естетики, саме в останній слід пошукувати закономірності вокально-педагогічного саморозвитку майбутніх викладачів мистецького профілю.

Естетичні обрії саморозвитку майбутніх викладачів-вокалістів у ретроспективі сягають горизонтів античності, оскільки ідеї самопізнання, саморозвитку та самореалізації

людини були властиві ще Аристотелю, Геракліту, Сократу та іншим. Принагідно згадаємо аристотелівську концепцію катарсису, де стверджується очищувальна дія естетичних вражень. У минулому столітті Стефан Шуман пошукував джерел естетичного переживання музики з огляду на стимулювання музичних емоцій в кінетичних чинниках: в «моториці творів», зокрема в руховому потенціалі мелодії або агогіки; в «енергетиці творів», що виникає завдяки постійному хвилеподібному підсиленню напруження і його спаду; в емоційному потенціалі творів, що закладається їх авторами і переживається реципієнтами-слухачами [3, с. 103].

Наголосимо, що естетичні засади вокально-педагогічного саморозвитку майбутніх викладачів мистецького профілю становлять почуттєві основи і включають такі категорії, як цінності, експресія, естетичне переживання тощо. Саме засобами мистецтва ефективно формуються творча уява, здатність виразити себе (особиста експресія) та спроможність до естетичної оцінки. Ірена Войнар визначає своєрідну освітню орієнтацію – естетичне виховання, що, з одного боку, апелює до універсуму естетичних цінностей, у першу чергу цінностей мистецтва, а з другого – звертається і до експресивної (виконавської) і творчої діяльності [4].

В. М. Піддячий до естетичних засад професійного саморозвитку майбутнього педагога відносить: 1) естетичні почуття, що характеризуються прагненням переживати позитивні емоції та уникати негативних почуттів в освітньому процесі; 2) смак як здатність оцінювати та розрізняти естетичні характеристики явищ; 3) ідеал, що викликає бажання наблизитись до професійної досконалості [2, с. 278].

Естетичні засади вокально-педагогічного саморозвитку майбутніх викладачів мистецького профілю локалізовані, в першу чергу, власне в музичному мистецтві. Музика стає засобом збагачення здобувачів, розкриває глибокий сенс і надає можливості апелювати до сфери людських почуттів та емоцій. Музика надає поштовх щодо набуття нового

естетичного досвіду і дає глибше розуміння себе та світу, активізує уяву, креативність, надає можливість накопичувати творчій потенціал.

Отже, сучасні зміни соціокультурного середовища вимагають від педагога-професіонала здатності до перманентного саморозвитку. Опанування вокального мистецтва привносить в педагогічну діяльність естетичні цінності й активно стимулює саморозвиток майбутніх викладачів мистецького профілю.

Список використаних джерел

1. Лю Чжиго. Методологічні засади підготовки майбутніх викладачів мистецького профілю до вокально-педагогічного саморозвитку. *Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства*. Матеріали і тези X Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 18-19 жовтня 2024 р.). Т.2. Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2024. С.61-62.
2. Піддячий В. М. Обґрунтування сутності професійного саморозвитку майбутнього педагога. *Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти*: зб. наук. праць / за ред. Л. Л. ТОВАЖНЯНСЬКОГО, О. Г. РОМАНОВСЬКОГО. Харків: НТУ «ХПІ», 2015. Вип. 43 (47). С. 271–280.
3. Przychodzińska M. Wychowanie muzyczne – idee, treści, kierunki rozwoju. Warszawa: WsiP, 1989. 200 s.
4. Woinar I. Teoria wychowania estetycznego: zarys problematyki. Warszawa: Państw. Wydaw. Naukowe, 1980. 297 s.

КОНДАКОВА Ірина. Розвиток резильєнтності в учнів 8-го класу засобами музично-оздоровчої діяльності в умовах війни в Україні	87
КОНІК Катерина, ТКАЧЕНКО Олена. Розвиток емоційно-ціннісного ставлення до творів мистецтва в учнів 6 класів на уроках музичного мистецтва.	91
КРУГЛЯК Тетяна. Пленерний фактурний комплекс у фортепіанній творчості Ференца Ліста	95
КУЛКОВА Світлана. Теоретичні та практичні аспекти професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до соціокультурної діяльності.	99
ЛЬОДОВА Мирослава. Науково-теоретичні основи формування у школярів 6-7 класів духовно-моральних цінностей засобами живопису	103
ЛЮ Чжиго. Естетичні обрії вокально-педагогічного саморозвитку майбутніх викладачів мистецького профілю	107
МАКОГОН Лариса. Інноваційна спрямованість викладання музичного інструменту в умовах цифровізації освіти	110
МАКСИМЕНКО Олена. Інструменти і комунікація у цифровому середовищі як засіб зворотного зв'язку при викладанні освітнього компоненту «Педагогіка та основи педагогічної майстерності»	113
МАРТИНЮК Анатолій. Педагогічний зміст української диригентсько-хорової школи	117
МАРТИНЮК Тетяна. Культурний універсум творчої діяльності Миколи Маліборського	122
МАТІКА Олександра. Вокальна Шевченкіана Миколи Лисенка в контексті формування творчої особистості майбутнього музиканта-педагога у ЗВО	130
МОСКОВСЬКА Поліна. Використання інноваційних методів педагогіки під час роботи з дошкільниками в дистанційному форматі	135
ПЕРЕЦЬ Галина. Актуалізація історичного та культурологічного досвіду у студентів коледжу мистецтв	140
ПРОКОПЕНКО Марина. Вплив арттерапії на розвиток комунікативних навичок у дітей із порушеннями мовлення	143
РАЛО Ганна. Інтеграція зарубіжного досвіду як чинник впливу на зростання професійного рівня учнів мистецьких шкіл Одеського регіону (на прикладі діяльності класу ударних інструментів Одеської школи мистецтв № 3)	147